

س ۱۱) منظور مقام معظم رهبری **علیه السلام** در خصوص عدم شرکت زنان در دسته جات عزاداری چیست؟

ج) اولاً اگر مصدق اختلاط محرم و نامحرم باشد، از این جهت حرام است، و اگر بخواهند دنبال دسته عزا راه یافتند و دسته عزاداری راه بیاندازند، این هم شایسته نیست که خانم‌ها دسته عزاداری داشته باشند؛ لذا همان شیوه عزاداری که از قدیم الایام مرسوم بوده و خانم‌ها هم در مجلس عزا شرکت می‌کردند با مراعات حدود شرعی و حجاب و عفاف، مناسب است.

س ۱۲) آیا خواندن زن در مجالس عزاداری در صورت علم به اینکه نامحرم صدای او را می‌شنود جایز است؟
ج: اگر خوف مفسده باشد، باید از آن اجتناب نمایند.

س ۱۳) آیا می‌توان از برق شهری برای چراغانی کردن هیأت‌هایی که در ماه محرم برپا می‌شود استفاده کرد؟
ج: اگر برخلاف مقررات باشد، اشکال دارد و موجب ضمان است.

س ۱۴) حکم هروله کردن در عزاداری چیست؟
ج) هروله کردن که به معنای راه رفتن سریع و با جنب و جوش، شبیه دویدن و نوعی بالاوایین پریدن است، اگر موجب وهن مذهب نباشد، یعنی دیگران علیه مکتب اهل بیت **علیه السلام** سواستفاده نکنند، اشکال ندارد.
ولی به طور کلی توصیه این است که از اینگونه اعمال در عزاداری‌ها پرهیز کنند.

س ۱) اگر بعضی از واجبات از مکلف به سبب شرکت در مجالس عزاداری فوت شود، مثلاً نماز صبح قضا شود، آیا بهتر است بعد از این در این مجالس شرکت نکند یا اینکه به احترام اهل بیت علیهم السلام بهتر است شرکت کند؟
ج: بدینهی است که نماز واجب، مقدم بر فضیلت شرکت در مجالس عزاداری اهل بیت علیهم السلام است و ترک نماز و فوت شدن آن به بانه شرکت در عزاداری امام حسین علیه السلام جایز نیست، ولی شرکت در عزاداری به گونه‌ای که مراحم نماز نباشد ممکن و از مستحبات مؤکد است.

س ۲) حکم حرکت دسته‌های عزاداری در شباهی محرم تا نصف شب همراه با استفاده از طبل و نی چیست؟
ج: به راه انداختن دسته‌های عزاداری برای سید الشهداء و اصحاب او علیهم السلام و شرکت در امثال این مراسم امر بسیار پسندیده و مطلوبی است و از بزرگترین اعمالی است که انسان را به خداوند نزدیک می‌کند، ولی باید از هر عملی که باعث اذیت دیگران می‌شود و یا فی نفسه از نظر شرعی حرام است، پرهیز کرد.

س ۳) استفاده از آلات موسیقی مانند ارگ (از آلات موسیقی و شبیه پیانو است) و سنج و غیر آنها در مراسم عزاداری چه حکمی دارد؟
ج: استفاده از آلات موسیقی، مناسب با عزاداری سالار شهیدان نیست و شایسته است مراسم عزاداری به همان صورت متعارفی که از قدیم متداول بوده برگزار شود.

س ۷) حکم برنهشدن در مجالس عزاداری بنابر فتوای مقام معظم رهبری علیهم السلام چیست؟
ج: توصیه حضرت آقا به برشی از مذاهان این بوده است که در عزاداری‌ها برنه نشوند. اما این به عنوان یک فتوای فقهی نیست و چنانچه در معرض دید نامحرم نباشد و یا آثار و تبعات سویی بر آن مترب نشود، مثلاً مورد سواستفاده دشمنان قرار نگیرد، فی نفسه حرام نیست.

س ۸) باقی‌مانده اموالی که به عنوان هزینه‌های مراسم عاشورای امام حسین علیه السلام جمع آوری می‌شود، در چه موردی باید خرج شود؟
ج: می‌توان اموال باقی‌مانده را با کسب اجازه از اهداء‌کنندگان در امور خیریه مصرف کرد و یا آنها را برای مصرف در مجالس عزاداری آینده نگه داشت.

س ۹) آیا جایز است زنان با حفظ حجاب و پوشیدن لباس خاصی که بدن آنان را بپوشاند، در دسته‌های سینه‌زنی و زنجیرزنی شرکت کنند؟
ج: شرکت زنان در دسته‌های سینه‌زنی و زنجیرزنی شایسته نیست.

س ۱۰) آیا پوشیدن لباس مشکی جهت عزاداری امام حسین علیه السلام و سایر امامان استحباب دارد یا خیر؟
ج) بطور کلی پوشیدن لباس مشکی اگر برای تعظیم شاعر باشد، دارای اجر و ثواب خواهد بود.

۳

س ۴) اقدام به اعمالی که وهن به مذهب محسوب می‌شود مانند: قمه زنی و سوراخ کردن گوشت بدن و آویزان نمودن قفل و سنگ کیلو به آن و یا اقدام به اعمالی که ضرر بدنی داشته باشد مانند صورت و سینه خود را بر زمین مالیدن به گونه‌ای که از آن خون جاری شود، چه حکمی دارد؟
ج: هنونوع عملی که منجر به ضرر بدنی قابل توجه، و یا وهن مذهب شود، جایز نیست.

س ۵) آیا قمه زدن به طور مخفی حلال است، یا اینکه فتوای شریف حضرت عالی عمومیت دارد؟
ج: قمه زنی علاوه بر اینکه از نظر عرفی از مظاهر حزن و اندوه محسوب نمی‌شود و سابقه‌ای در عصر ائمه علیهم السلام و زمانهای بعد از آن ندارد و تأییدی هم به شکل خاص یا عام از معصوم علیه السلام در مورد آن فرسیده است، در زمان حاضر موجب وهن و بدنام شدن مذهب می‌شود بنا بر این در هیچ حالتی جایز نیست.

س ۶) خوراکی و غذاهایی که در ایام محرم داده می‌شود و انسان به حلال بودن آنها یقین ندارد، آیا خوردن آنها اشکال دارد یا خیر؟
ج: در مواردی که انسان یقین به حرام بودن غذای نذری نداشته باشد، خوردنش اشکال ندارد. اما از نظر اثر وضعی اگر واقعاً حرام باشد، اثر بر آن مترب می‌شود. در این صورت احتیاط خوب است؛ اگر مثلاً متعلق خمس است، خود خمسی را بپردازو یا اگر احتمال می‌دهد مال مردم باشد، به عنوان رد مظالم بپردازد؛ در هر حال از نظر فقهی خوردنش اشکال ندارد.

۲

۱